

بسمه تعالی

سری پنجم (Hard)

این دسته از مسائل مربوط به دانشجویان علاقه‌مند به حل مسائل ابتکاری می‌باشد و نیز خارج از محدوده‌ی درس ریاضی عمومی است و حل آنها برای عموم الزامی نمی‌باشد، لذا چنین مسائلی در کلاس‌های حل تمرین حل نمی‌شود.

مشتق و کاربرد مشتق

مسائل ریاضی عمومی I

۱- در ناحیه‌ای از صفحه xy توزیع دما، T ، به صورت

$$T(x, y) = 100 \frac{x^2 + y^2}{x^2 + y^2 + 1}$$

برحسب درجه سانتی‌گراد داده شده است. متحرکی روی خط راست $y = 1$ با سرعت ثابت 50 واحد در ثانیه از چپ به راست حرکت می‌کند. این متحرک مجهز به دماسنج مدوری است که محیط آن به طوری‌کنواخت از 0 تا 100 مدرج شده است و عقربه‌ی دماسنج در هر لحظه حرارت نقطه‌ی عبور متحرک را نشان می‌دهد. در زمانی که متحرک از نقطه $(4, 1)$ می‌گذرد، سرعت گردش زاویه‌ای عقربه‌ی دماسنج چیست؟

۲- فرض کنید $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ دویار مشتق‌پذیر بوده و f'' پیوسته باشد اگر $\lim_{x \rightarrow 0^+} f'(x) = -\infty$ و

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f''(x) = +\infty$$
 نشان دهید

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x)}{f'(x)} = 0$$

۳- ثابت کنید اگر $0 \leq p \leq 1$ آنگاه داریم،

$$(a + b)^p \leq a^p + b^p$$

۴- فرض کنید $f(x) = a_1 \sin x + a_2 \sin 2x + \dots + a_n \sin nx$ و به ازای هر $x \in \mathbb{R}$ داشته باشیم

$$|f(x)| \leq |\sin x| \text{ نشان دهید}$$

$$|a_1 + 2a_2 + \dots + na_n| \leq 1$$

۵- فرض کنید به ازای هر $x \in [a, b]$ ، f و g مشتق پذیر بوده و به ازای $x \in (a, b)$ داشته باشیم $g'(x) \neq 0$.

ثابت کنید وجود دارد $c \in (a, b)$ به طوری که

$$\frac{f(c) - f(a)}{g(b) - g(c)} = \frac{f'(c)}{g'(c)}$$

۶- $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ مشتق پذیر بوده و علاوه بر $f'(a) = f'(b)$ ثابت کنید وجود دارد $c \in (a, b)$ به طوری که

$$f'(c) = \frac{f(c) - f(a)}{c - a}$$

۷- فرض کنید $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ مشتق پذیر بوده و $f(0) = 0$ و به علاوه به ازای هر $x \in (0, 1)$ داشته باشیم

$f(x) > 0$ ثابت کنید وجود دارد $c \in (0, 1)$ به طوری که

$$\frac{2f'(c)}{f(c)} = \frac{f'(1-c)}{f(1-c)}$$

آیا وجود دارد $d \in (0, 1)$ به طوری که

$$\frac{3f'(d)}{f(d)} = \frac{f'(1-d)}{f(1-d)}$$

۸- فرض کنید $f(x)$ روی $[0, 1]$ مشتق پذیر بوده و $f(0) = 0$ و $f(1) = 1$ نشان دهید برای هر عدد

طبیعی n نقاط متمایز $x_1, \dots, x_n$ در فاصله $[0, 1]$ وجود دارند به طوری که

$$\sum_{i=1}^n \frac{1}{f'(x_i)} = n$$

۹- فرض کنید $f(x)$ روی فاصله $(a, +\infty)$ مشتق پذیر بوده و داشته باشیم

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) + f'(x)) = L$$

و $L \in \mathbb{R}$ ثابت کنید $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = L$ و $\lim_{x \rightarrow +\infty} f'(x) = 0$.

۱۰- فرض کنید $c \in \mathbb{R}$ و f یک تابع باشد به طوری که:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = c, \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} f'''(x) = 0,$$

ثابت کنید

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f'(x) = 0, \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} f''(x) = 0.$$

۱۱- فرض کنید $f(x)$ روی $[a, b]$ مشتق پذیر بوده و $f(a) = 0$ و وجود داشته باشد $A \geq 0$ به طوری که

به اطای هر $x \in [a, b]$ داشته باشیم $|f'(x)| \leq A|f(x)|$. ثابت کنید به ازای هر $x \in [a, b]$ داریم

$$f(x) = 0.$$

۱۲- فرض کنید $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ دویار مشتق پذیر بوده و $f(x) + f''(x) = -xg(x)f'(x)$ و به ازای هر $x \in \mathbb{R}$ ، $g(x) \geq 0$ ثابت کنید $|f(x)|$ کران دار است.

۱۳- فرض کنید $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ سه بار مشتق پذیر بوده و $f'''(x)$ پیوسته باشد. ثابت کنید وجود دارد $a \in \mathbb{R}$ به طوری که،

$$f(a)f'(a)f''(a)f'''(a) \geq 0$$

۱۴- فرض کنید $f(x)$ تابعی دویار مشتق پذیر بوده و $f(0) = 0$ و $f(1) = 1$ و $f'(0) = f'(1) = 0$. نشان دهید وجود دارد $c \in [0, 1]$ به طوری که $|f''(c)| \geq 4$.